II

(Forberedende retsakter)

KOMMISSIONEN

Forslag til Rådets direktiv om beskyttelse af unge på arbejdspladsen

(92/C 84/06)

KOM(91) 543 endelig udg. — SYN 383

(Forelagt af Kommissionen den 18. marts 1992)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 118 A,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

i samarbejde med Europa-Parlamentet,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg, og

ud fra følgende betragtninger:

I henhold til Traktatens artikel 118 A skal Rådet ved udstedelse af direktiver vedtage minimumsforskrifter med henblik på at forbedre navnlig arbejdsmiljøet for at sikre et højere niveau for beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed;

i henhold til nævnte artikel skal det i sådanne direktiver undgås, at der pålægges administrative, finansielle og retlige byrder af en sådan art, at de hæmmer oprettelse og udvikling af små og mellemstore virksomheder;

direktiverne om sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen, især direktiv 89/391/EØF (1), indeholder bestemmelser, der sigter mod at forbedre sikkerheden og sundheden for arbejdstagere generelt; navnlig Rådets direktiv 80/1107/EØF af 27. november 1980 om beskyttelse af arbejdstagere mod farerne ved at være udsat for kemiske, fysiske og biologiske agenser under arbejdet (2), senest ændret ved direktiv 88/642/EØF (3), og Kommissionens direktiv 91/322/EØF (4) sigter mod at få fastsat grænseværdier for eksponering under arbejdet;

de unge arbejdstageres særlige situation og de særlige risici, som de udsættes for, bl.a. som følge af deres manglende erfaring, gør det nødvendigt at gennemføre særlige supplerende bestemmelser, der er tilpasset de unges behov på arbejdspladsen;

det er nødvendigt at skabe balance mellem det sæt minimumsforskrifter, der fastsættes for at beskytte de unge mod misbrug på arbejdet, og den fleksibilitet i beskæftigelses- og arbejdsforholdene, der er nødvendig;

i Fællesskabspagten om Arbejdstagernes Grundlæggende Arbejdsmarkedsmæssige og Sociale Rettigheder, der blev vedtaget af 11 stats- og regeringschefer på Det Europæiske Råds møde i Strasbourg den 9. december 1989, hedder det bl.a. i punkt 20, at minimumsalderen for adgangen til at udføre erhvervsarbejde, med forbehold af undtagelser for visse former for lettere arbejde, ikke må være lavere end den alder, hvor skolepligten ophører, og under ingen omstændigheder lavere end 15 år;

i henhold til punkt 22 i ovennævnte fællesskabspagt skal der træffes de nødvendige foranstaltninger med henblik på at udforme de for unge arbejdstagere gældende arbejdsretlige regler således, at de passer til de unges behov for personlig udvikling, erhvervsuddannelse og adgang til beskæftigelse; især skal arbejdstiden for arbejdstagere under 18 år begrænses — idet denne begrænsning ikke må kunne omgås gennem overarbejde — og natarbejde forbydes, bortset fra visse former for beskæftigelse, der fastsættes i medlemsstaternes nationale retslovgivning;

i samme pagt understreges det desuden i punkt 23, at de unge arbejdstageres erhvervsuddannelse skal finde sted i arbejdstiden;

(1) EFT nr. L 183 af 29. 6. 1989, s. 1.
(2) EFT nr. L 327 af 3. 12. 1980, s. 8.
(3) EFT nr. L 356 af 24. 12. 1988, s. 74.
(4) EFT nr. L 177 af 5. 7. 1991, s. 22.

Europa-Parlamentet opremser i sin beslutning om børnearbejde (1) aspekterne i forbindelse med unges arbejde og understreger bl.a. virkningerne på deres sundhed, sikkerhed og fysiske og intellektuelle udvikling, samtidig med at nødvendigheden af, at der vedtages et fællesskabsdirektiv om harmonisering af de forskellige medlemsstaters lovgivning på dette område, påpeges;

for at undgå at de unge får adgang til at udføre erhvervsarbejde, før de har nået en passende alder, er det nødvendigt, at medlemsstaterne forbyder erhvervsarbejde for unge under en vis alder; hvis det forekommer ønskværdigt at kunne dispensere fra dette forbud, skal sådanne dispensationer begrænses til bestemte former for lettere arbejde, som ikke indebærer risici for børnenes sundhed eller sikkerhed;

for at beskytte de unges sundhed og sikkerhed bør medlemsstaterne gennemføre bestemmelser om, at der i forbindelse med unges arbejde skal foretages en forudgående evaluering af de særlige risici, som det pågældende arbejde måtte indebære for de unge, og resultatet af en sådan evaluering skal meddeles til de berørte parter;

ved at unge eksponeres for visse fysiske, kemiske og biologiske agenser og for visse processer, og ved at de sættes til at udføre sådant arbejde, påvirkes deres sundhed og sikkerhed; det bør derfor forbydes, at de udfører sådant arbejde;

visse former for aktiviteter og visse arbejdsforhold kan påvirke de unges helbred; deres arbejdstid og arbejdsforhold bør derfor tilrettelægges på passende måde;

arbejdstiden bør tilpasses til de unges fysiske udvikling; med henblik på at beskytte de unges sundhed og sikkerhed bør der fastsættes et sæt minimumsforskrifter for unges natarbejde;

selv om de muligheder for fravigelser og begrænsninger, der fastsættes i nærværende direktiv, synes nødvendige i forbindelse med visse aktiviteter og særlige situationer, bør de ikke anvendes på en sådan måde, at de strider mod principperne i det system, der er gennemført til beskyttelse af unge;

det er vigtigt at sikre, at unge arbejdstagere beskyttes effektivt mod arbejdsulykker og erhvervssygdomme; denne beskyttelse skal desuden omfatte en forsikring mod de samme risici efter medlemsstaternes lovgivning;

den konkrete gennemførelse af det beskyttelsessystem, der er omhandlet i nærværende direktiv, kræver, at medlemsstaterne fastsætter sanktioner —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Anvendelsesområde

Dette direktiv gælder for alle personer under 18 år, som udfører arbejde for en eller flere arbejdsgivere, med undtagelse af arbejde, som lejlighedsvis eller i begrænset omfang udføres for familien.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

a) »arbejdsgiver«: enhver fysisk eller juridisk person, der beskæftiger en ung arbejdstager

b) »ung«: enhver person, der er under 18 år

— »15- til 17-årig«: enhver ung, der er fyldt 15 år, men ikke 18 år

— »barn«: enhver ung under 15 år

c) »arbejdstid«: enhver periode i hvilken den unge er på arbejde og udfører sit arbejde eller sine funktioner i henhold til lovgivningen og praksis i medlemsstaterne; hvis en ung arbejder for flere forskellige arbejdsgivere, regnes der med det samlede antal arbejdstimer og det samlede antal arbejdsdage

d) »lettere arbejde«: ethvert arbejde, der ikke medfører en unormal træthed, dels på grund af de pågældende opgavers art, dels på grund af de særlige forhold, under hvilke disse skal udføres.

Artikel 3

Aldersbegrænsninger

1. Medlemsstaterne sørger for, at arbejdsgiveren sikrer de unge de arbejdsforhold, der passer til deres alder, navnlig således at det undgås, at deres fysiske og psykiske udvikling skades.

2. Medlemsstaterne træffer de fornødne foranstaltninger med henblik på at forbyde børns arbejde. Denne bestemmelse vedrører ikke:

a) børn, som udfører de i artikel 4 nævnte aktiviteter

(1) EFT nr. C 190 af 20. 7. 1987, s. 44.

b) børn, hvis arbejde på en virksomhed indgår som en del af et alternerende uddannelsesforløb, f.eks. en lærlingeuddannelse, eller på andre måder har karakter af et praktikantophold

c) børn på mindst 13 år, som udfører lettere arbejde i et kortere tidsrum.

3. Bestemmelserne i stk. 2, litra c), kan fraviges i forbindelse med situationer af begrænset varighed, idet der tages hensyn til national praksis og nationale traditioner, på betingelse af, at disse fravigelser ikke strider imod målsætningerne i dette direktiv.

Artikel 4

Kulturelle og lignende aktiviteter

Børn kan kun deltage i aktiviteter af kulturel eller kunstnerisk art, sportsarrangementer eller reklameforanstaltninger, hvis der forud indhentes tilladelse hertil, og betingelserne herfor fastsættes af medlemsstaternes myndigheder.

Artikel 5

Evaluering — Information

1. Bestemmelserne i direktiv 89/391/EØF gælder for de unge, der er omfattet af dette direktiv.

Ved anvendelsen af nævnte bestemmelser skal arbejdsgiveren tage hensyn til den særlige risiko for de unges sikkerhed og fysiske og mentale sundhed samt de mulige virkninger heraf for den unges udvikling.

2. Uanset direktiv 89/391/EØF, særlig artikel 6, 7, 10 og 12, skal arten, graden og varigheden af den unges eksponering i den pågældende virksomhed og/eller institution evalueres i forbindelse med enhver form for aktivitet, der vil kunne indebære en særlig eksponeringsrisiko i forbindelse med agenser og arbejdsprocesser, hvorover der i bilag I er anført en ikke-udtømmende liste.

De unge informeres om resultaterne af denne evaluering og alle de foranstaltninger, der træffes med henblik på deres sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen.

Artikel 6

Konsekvenser af resultaterne af evalueringen og sundhedskontrol

1. Hvis den i artikel 5 omtalte evaluering afslører en risiko for den unges sikkerhed eller fysiske og mentale sundhed og navnlig påvirker dennes udvikling, træffer arbejdsgiveren de nødvendige foranstaltninger for gennem forbedringer af arbejdsvilkårene og/eller omlægninger af arbejdstiden at forhindre, at den unge udsættes for denne risiko.

2. Hvis ændring af arbejdsvilkårene og/eller omlægning af arbejdstiden af saglige eller tekniske årsager ikke er mulig, træffer arbejdsgiveren de nødvendige foranstaltninger for, at den unge kan tildeles en anden arbejdsfunktion.

Der kan gives tilladelse til undtagelser i forbindelse med visse former for arbejde, hvis disse er nødvendige for den 15- til 17-åriges erhvervsuddannelse.

3. I de tilfælde, hvor resultaterne af den i artikel 5 omhandlede evaluering afslører, at der er en særlig risiko for de unges sikkerhed eller fysiske eller mentale sundhed, og navnlig at der kan ske en påvirkning af deres udvikling, sikres de den nødvendige lægekontrol både før eksponeringen og med jævne mellemrum herefter.

Artikel 7

Forbud mod eksponering

Uanset direktiv 80/1107/EØF og direktiv 91/322/EØF kan de unge under ingen omstændigheder være forpligtet til at udføre aktiviteter, hvor evalueringen har afsløret en eksponeringsrisiko i forbindelse med de i bilag II nævnte agenser og processer, som bringer deres sikkerhed eller fysiske og mentale sundhed i fare.

Artikel 8

Arbejdstid

1. Den daglige arbejdstid for børn og 15- til 17-årige må i perioder, hvor disse samtidigt passer deres skolegang på fuld tid, ikke overstige femten timer om ugen og tre timer på skoledage for så vidt angår lettere arbejde.

Arbejdet må kun udføres uden for skoletiden og på betingelse af, at det ikke skader deres skolearbejde og resultatet af undervisningen.

2. Arbejdstiden for unge, som ikke regelmæssigt går i skole på fuld tid, eller unge, som arbejder i skoleferierne, må ikke overstige otte timer om dagen eller fyrre timer om ugen.

3. Den tid, de unge bruger på undervisning som led i alternerende faglig uddannelse indregnes i arbejdstiden.

4. Når det af objektive årsager er berettiget, kan der gives tilladelse til undtagelser fra de i stk. 2 nævnte bestemmelser, når den myndighed, der fastsætter betingelserne for disse fravigelser, har givet tilsagn hertil, og når disse fravigelser ikke strider mod målsætningerne i dette direktiv.

Artikel 9

Natarbejde

1. Uanset bestemmelserne i artikel 4 må unge ikke arbejde mellem kl. 20 og kl. 6.

2. Der kan ved lov eller administrative bestemmelser gives mulighed for dispensation fra det i stk. 1 fastsatte forbud mod natarbejde i bestemte sektorer på betingelse af, at det bliver forbudt at arbejde mellem kl. 00 og kl. 4.

3. Unge kan, inden de antages til at udføre natarbejde og med jævne mellemrum herefter, få foretaget en gratis evaluering af deres helbred og deres arbejdsevne.

Artikel 10

Hviletid

Unge, der ikke regelmæssigt går i skole på fuld tid, eller unge, der arbejder i skoleferierne, har ret til to sammenhængende dages hvile om ugen samt 12 timers uafbrudt hvile hvert døgn.

Når det af tekniske eller organisatoriske årsager er berettiget, kan den ugentlige hviletid nedsættes, men den kan under ingen omstændigheder være kortere end 36 timer.

Artikel 11

Betalt ferie

Unge, der ikke regelmæssigt går i skole på fuld tid, har hvert år ret til mindst fire ugers betalt ferie i henhold til de betingelser for optjening og bevilling af ferie, der er fastsat i medlemsstaternes lovgivning og/eller praksis.

Artikel 12

Pauser

Enhver arbejdsperiode på uafbrudt 4 ½ time følges af en pause på mindst 30 minutter.

Artikel 13

Beskyttelse mod arbejdsulykker og erhvervssygdomme

Medlemsstaterne træffer de foranstaltninger, der er nødvendige, for at unge beskyttes effektivt mod arbejdsulykker og erhvervssygdomme. Unge skal forsikres mod disse risici i henhold til medlemsstaternes lovgivning herom.

Artikel 14

Sanktioner

Medlemsstaterne fastsætter de sanktioner, der skal finde anvendelse i tilfælde af overtrædelse af de bestemmelser, der vedtages i forbindelse med gennemførelsen af dette direktiv; sanktionerne skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have en afskrækkende virkning.

Artikel 15

Ændring af bilagene

Tilpasning af bilag I og II i takt med den tekniske udvikling, udviklingen i de internationale regler og specifikationer samt den viden, der eksisterer på det område, der er omfattet af dette direktiv, sker efter proceduren i artikel 17 i direktiv 89/391/EØF.

Artikel 16

Dette direktiv kan ikke medføre, at unge på arbejde beskyttes mindre, end det er tilfældet i den enkelte medlemsstat på tidspunktet for vedtagelsen af direktivet.

Artikel 17

Afsluttende bestemmelser

Medlemsstaterne sætter de nødvendige love eller administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 31. december 1993. De underretter straks Kommissionen herom.

Når medlemsstaterne vedtager disse bestemmelser, skal de indeholde en henvisning til dette direktiv, eller de skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for denne henvisning fastsættes af medlemsstaterne.

Artikel 18

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

BILAG I

IKKE-UDTØMMENDE LISTE OVER AGENSER, PROCESSER OG ARBEJDSTYPER (ARTIKEL 5)

1. **Agenser**

Fysiske agenser:

indirekte eller direkte manuel håndtering af byrder, som indebærer risici navnlig for ryg- og lændeskader

arbejde under højt lufttryk (f.eks. trykkamre, dykkerarbejde)

ekstrem kulde- og varmepåvirkning.

Biologiske agenser:

biologiske agenser fra gruppe 3 og 4 i litra d) i artikel 2 i direktiv 90/679/EØF om beskyttelse af arbejdstagerne mod farerne ved at være udsat for biologiske agenser under arbejdet.

Kemiske agenser:

fluorbrintesyre

rygende salpetersyre

arsenik og arsenikforbindelser

thiophosphatestre

kviksølv og kviksølvforbindelser

metylbromid

frit siliciumdioxid

carbonmonoxid

klor

asbest.

2. **Arbejdstyper**

arbejde med arbejdsudstyr, som i henhold til artikel 5 i direktiv 89/655/EØF kan frembyde en særlig risiko

arbejde med fremstilling og håndtering af maskiner, sprængstoffer samt diverse objekter, som indeholder sprængstoffer

arbejde med vilde eller giftige dyr

arbejde, som indebærer voldsomme kraftudfoldelser eller risiko for forvridninger

arbejde med støbning af smeltede metaller

arbejde med blæsning af glas

arbejde med slagtning af dyr

arbejde, som indebærer håndtering af udstyr til produktion, opbevaring eller anvendelse af komprimerede, flydende eller opløste gasser

arbejde med tanke, bassiner, reservoirer, dunke eller flasker, der indeholder brændbare, giftige eller ætsende væsker, gasser eller dampe, som er omfattet af bestemmelserne i direktiv 67/548/EØF,

arbejde under jorden

arbejde i højder

nedrivningsarbejde

arbejde, som indebærer risiko for elektriske stød

arbejde, som indebærer:

— betjening af traktorer til land- eller skovbrug, som ikke er udstyrede med beskyttelsesanordninger mod væltning

— betjening af mejetærskere og andre landbrugsmaskiner, som har flere funktioner og sammensatte bevægelser

— betjening af maskiner og køretøjer i forbindelse med jordarbejde

— krav i forbindelse med arbejdstempoet, navnlig når der er tale om arbejde, der betales i forhold til resultatet.

BILAG II

IKKE-UDTØMMENDE LISTE OVER AGENSER SAMT ARBEJDSPROCESSER OG -TYPER (ARTIKEL 7)

1. **Agenser**

Fysiske agenser:

ioniserende stråling

Kemiske agenser:

cyanbrintesyre

bly og blyforbindelser

kemiske og neurotoksiske agenser

stoffer, der er klassificeret kræftfremkaldende, mutagene og/eller skadelige for forplantningsevnen

stoffer, der er klassificeret som potentielt meget sundhedsskadelige ved længerevarig eksponering (R48)

kemiske agenser, der er opført i bilag I til direktiv 90/394/EØF om beskyttelse af arbejdstagerne mod risici for under arbejdet at være udsat for kræftfremkaldende stoffer.

2. **Processer**

De industrielle processer, der er anført i bilag I til direktiv 90/394/EØF.